

57

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΑ
ΘΕΣΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 2131516394
E-MAIL: ΥΡΑΡΔΟ@ΥΡΑΚΡ.GR
ΥΡΑΡΔΟ@ΟΤΕΝΕΤ.GR

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

«Εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης - Εναρμόνιση της κείμενης νομοθεσίας με την Οδηγία 2006/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουλίου 2006 και άλλες συναφείς διατάξεις»

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η προσαρμογή της εθνικής μας νομοθεσίας στις διατάξεις της οδηγίας 2006/54/ΕΚ, της 5ης Ιουλίου 2006, «για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης» (στο εξής «η Οδηγία») και η δημιουργία ενιαίου, σαφούς και εναρμονισμένου με την ανωτέρω οδηγία νομοθετικού πλαισίου για την εφαρμογή, στον ιδιωτικό και το δημόσιο τομέα, της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης.

**ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΤΥΧΟΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ
ΣΤΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ:**

1. Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου καταργείται ο ν. 3488/06 (ΦΕΚ 191 Α'), που είναι το κύριο νομοθέτημα για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα απασχόλησης και εργασίας.
2. Ενσωματώνονται και κωδικοποιούνται οι διατάξεις του καταργούμενου π.δ. 87/2002, οι οποίες ρυθμίζουν και εξειδικεύουν τον τρόπο εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης στα επαγγελματικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 2 του παρόντος νόμου.
3. Καταργείται το π.δ. 105/2003, σχετικά με το βάρος αποδείξεως σε περιπτώσεις άνισης μεταχείρισης λόγω φύλου, με ταυτόχρονη ενσωμάτωση των κυριότερων διατάξεών του στο νέο νόμο (άρθρο 24)
4. Τροποποιήσεις επέρχονται και στον ν. 3094/2003 (ΦΕΚ Α' 10) «Συνήγορος του Πολίτη και άλλες διατάξεις», προκειμένου να προσαρμοστούν οι αρμοδιότητες του Συνηγόρου του Πολίτη, με την διευρυμένη αποστολή του ως φορέα για την παρακολούθηση και προώθηση της εφαρμογής της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών όπως προβλέπεται από την Οδηγία 2006/54/ΕΚ
. Περαιτέρω, ρυθμίζονται ζητήματα αρμοδιοτήτων της Ανεξάρτητης Αρχής «Συνήγορος του Πολίτη» και της διαδικασίας έρευνας των υποθέσεων που χειρίζεται, με τροποποίηση διατάξεων του καταστατικού της νόμου 3094/2003.
5. Επεκτείνονται οι ρυθμίσεις του άρθρου 15 του ν.1483/1984 σε περίπτωση χρήσης της ειδικής παροχής προστασίας της μητρότητας του άρθρου 142 του ν.3655/2008

A: ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα

1.1. Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης.

Ενσωμάτωση της οδηγίας 2006/54/EK στο εσωτερικό μας δίκαιο

1.2. Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων

Δημιουργία ενιαίου νομοθετικού πλαισίου για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης.

1.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα και αυτές που επηρεάζει έμμεσα η αξιολογούμενη ρύθμιση και προσδιορίστε τον λόγο της επιρροής

Εκτιμάται ότι επηρεάζεται θετικά το σύνολο των εργαζομένων και κυρίως οι γυναίκες, καθώς επιδιώκεται η ισότητα ευκαιριών στην απασχόληση και στην εργασία και ενισχύεται η ανάπτυξη και η κοινωνική συνοχή.

2. Καταλληλότητα

2.1. Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε αναλυτικά τα επιτυχή και τα προβληματικά σημεία των προσπαθειών αυτών

Με το ν. 1414/1984 καθιερώθηκε νομοθετικό πλαίσιο στην Ελλάδα για την ισότητα στην εργασία ανδρών και γυναικών ο οποίος καταργήθηκε σχεδόν στο σύνολό του με το ν. 3488/06 για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σύμφωνα με την Οδηγία 2002/73/EK.

Ο ν. 1414/1984 καθιέρωσε την ισότητα των δύο φύλων στην εργασία και είχε επίδραση στις εργασιακές σχέσεις. Με το ν. 3488/06, ο οποίος έτυχε θετικής υποδοχής, συμπληρώθηκε και ενισχύθηκε περαιτέρω το θεσμικό μας οπλοστάσιο. Βεβαίως, υπήρξε μεγάλη συζήτηση για το θέμα της αντιστροφής του βάρους αποδείξεως σε περιπτώσεις άνισης μεταχείρισης λόγω του φύλου του εργαζόμενου και ειδικά στις περιπτώσεις των παρενοχλήσεων και των σεξουαλικών παρενοχλήσεων. Επίσης δυσχερής απεδείχθη η εφαρμογή του κανόνα αυτού στις εξώδικες διαδικασίες από τα αρμόδια όργανα (ΣΕΠΕ, Συνήγορος του Πολίτη).

2.2. Αναφέρατε τουλάχιστον ένα παράδειγμα αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του ΟΟΣΑ (εφόσον υπάρχει) και αιτιολογήστε τον λόγο για τον οποίο επιλέξατε τη συγκεκριμένη χώρα.

Η υπηρεσία δεν διαθέτει στοιχεία για τον τρόπο ενσωμάτωσης των οδηγιών 2002/73/EK και 2006/54/EK στα υπόλοιπα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσιοποίησε στις 29-07-2009 την πρώτη έκθεση για την ενσωμάτωση και εφαρμογή της Οδηγίας 2002/73/EK στο εσωτερικό της Ένωσης COM (2009)409 τελικό.

2.3. Απαριθμήστε αναλυτικά τα διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν, προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση και περιγράψτε για κάθε μία από αυτές τυχόν θέματα που πρέπει να προσεχθούν κατά την εφαρμογή της

Δεν απαιτείται άλλη ρύθμιση

3. Συνέπειες στην Οικονομία

3.1 Αναφέρατε αναλυτικά ποιες κατηγορίες επιχειρήσεων αφορά η αξιολογούμενη ρύθμιση

Το σύνολο του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, ως αναφέρεται στο πεδίο εφαρμογής του, άρθρο 17.

3.2 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στη δομή της αγοράς.

Θεωρούμε ότι η εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων θα επηρεάσει θετικά την αγορά εργασίας θα ενισχύσει την ανάπτυξη και θα ενδυναμώσει την κοινωνική συνοχή.

3.3 Μετρήστε το κόστος εγκατάστασης για νέες επιχειρήσεις πριν και μετά την αξιολογούμενη ρύθμιση, με την χρήση του «τυποποιημένου μοντέλου κόστους»

Δεν επιφέρει κόστος εγκατάστασης.

3.4 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της προτεινόμενης ρύθμισης στις λειτουργίες της παραγωγής και του μάρκετινγκ των επιχειρήσεων

Δεν είναι δυνατή ex ante αξιολόγηση για το θέμα αυτό

3.5. Αναφέρατε αναλυτικά και αιτιολογήστε την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων

Στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδιαίτερα με τους στόχους που έθεσε η Διαδικασία της Λισσαβόνας το 2000, η ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών αντιμετωπίζεται ως οικονομικό ζήτημα και ως παράμετρος κλειδί για την επιτυχία της Αναθεωρημένης Στρατηγικής για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση. Αποτελεί παραγωγικό συντελεστή, που συνδέεται άμεσα με την αγορά εργασίας, με το δημογραφικό ζήτημα, την κοινωνική και οικονομική συνοχή αλλά και με την αναγωγή της οικογένειας σε παραγωγική - καταναλωτική μονάδα.

Ως παράμετρος οικονομικής ανάπτυξης, η ισότητα των φύλων επιδρά στην ανταγωνιστικότητα μιας χώρας με πολυεπίπεδο τρόπο.

Για μια μικρή, ανοιχτή οικονομία, με συγκρατημένο ακόμη επίπεδο ανάπτυξης, όπως είναι η Ελληνική οικονομία, η ανταγωνιστική θέση της αντανακλάται στην ικανότητά της να εξασφαλίζει, να διατηρεί και να αυξάνει τα μερίδιά της στις διεθνείς αγορές προϊόντων και υπηρεσιών. Χωρίς την ικανότητα αυτή δεν μπορεί να επιτευχθεί ουσιαστική και βιώσιμη βελτίωση για την ευημερία του πληθυσμού της. Μια συγκριτική προσέγγιση της ανταγωνιστικής θέσης της χώρας αναδεικνύει ότι στα περισσότερα μεγέθη και δείκτες η Ελλάδα τοποθετείται ακόμη σε χαμηλή θέση από τους διεθνείς οργανισμούς υστερώντας μάλιστα μεταξύ των χωρών – μελών της Ε.Ε. Στα παραπάνω συνέβαλε αναμφισβήτητα και το ιδιαίτερα χαμηλό ποσοστό απασχόλησης των γυναικών, καθώς και η περιορισμένη κατάληψη θέσεων ευθύνης στις επιχειρήσεις, δηλαδή η μη αξιοποίηση ενός σημαντικού παραγωγικού δυναμικού της χώρας μας.

Όσον αφορά το επίπεδο των επιχειρήσεων, έχει αποδειχθεί ευρύτατα ότι η σταθερή οικονομική ανάπτυξη περνά μέσα από την επαγγελματική ισότητα των φύλων. Όλες οι διεθνείς και ευρωπαϊκές έρευνες αποδεικνύουν με μετρήσιμα αποτελέσματα ότι η υιοθέτηση από τις επιχειρήσεις μέτρων φιλικών για τις γυναίκες εργαζόμενες καθώς και πολιτικών εναρμόνισης οικογένειας και εργασίας για άντρες και γυναίκες συνοδεύονται από πλεονεκτήματα τόσο για τους εργαζόμενους όσο και για τις επιχειρήσεις διότι: αυξάνουν την προσωπική ικανοποίηση από την εργασία, μειώνουν το επαγγελματικό άγχος, μειώνουν το κόστος των απουσιών από την εργασία, αυξάνουν την παραγωγικότητα, ενθαρρύνουν την παραμονή στην επιχείρηση ικανών γυναικών.

Το προτεινόμενο Σχέδιο νόμου προωθεί τις ίσες ευκαιρίες ανδρών και γυναικών στην απασχόληση, συμβάλλοντας καθοριστικά στην αποδοτικότητα των εργαζομένων, στην αύξηση της κερδοφορίας των επιχειρήσεων και στην ανταγωνιστικότητά τους.

3.6. Προσδιορίστε το διοικητικό βάρος των επιχειρήσεων που προκαλεί ή αφαιρεί η προτεινόμενη ρύθμιση, εφαρμόζοντας το «τυποποιημένο μοντέλο κόστους»

Δεν προκαλεί διοικητικό βάρος στις επιχειρήσεις.

3.7 Προσδιορίστε ειδικότερα και μετρήστε αναλυτικά και ξεχωριστά το κόστος και τα οφέλη που θα προκύψουν από την προτεινόμενη ρύθμιση για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Δεν επιφέρει κόστος στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις .

3.8. Προσδιορίστε αναλυτικά τα οφέλη ή την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, που αναμένεται να προκληθούν από την εξεταζόμενη ρύθμιση

3.9. Προσδιορίστε αναλυτικά τυχόν συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην εθνική οικονομία
Η εξασφάλιση ίσης μεταχείρισης και ίσων ευκαιριών για άνδρες και γυναίκες στην απασχόληση έχει περαιτέρω θετικές επιδράσεις στο εισόδημα των νοικοκυριών, ευνοώντας τη ζήτηση και την κατανάλωση αγαθών και υπηρεσιών, αλλά και την αποταμίευση και τις επενδύσεις. Δηλαδή, η ισότητα των φύλων στην απασχόληση συμβάλλει τόσο στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των νοικοκυριών, μέσω της εισροής πρόσθετων εισοδηματικών πηγών, όσο και στην ενδυνάμωση του παραγωγικού κυκλώματος, μέσω της αύξησης της ενεργούς ζήτησης για αγαθά και υπηρεσίες. Συνεπώς, η αξιοποίηση του γυναικείου εργατικού δυναμικού αποτελεί βασική προϋπόθεση για την οικονομική βιωσιμότητα των νοικοκυριών, αλλά και την οικονομική μεγέθυνση μίας περιοχής ή και όλης της χώρας. Αυξάνοντας το δείκτη κατανάλωσης, η ισότητα των φύλων ευνοεί το εμπόριο και την παροχή υπηρεσιών, ενισχύοντας τις τοπικές και, κατ' επέκταση, την εθνική οικονομία.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

4.1. Αναφέρατε τις προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην κοινωνία γενικά και στις επηρεαζόμενες κοινωνικές ομάδες ειδικά

Πέρα από τις άμεσες συνέπειες στον τομέα της εργασίας και της απασχόλησης επιδιώκεται η αλλαγή νοοτροπίας κα των στερεοτύπων των

εργοδοτών, των εργαζομένων και γενικότερα της ελληνικής κοινωνίας όσον αφορά τις ίσες ευκαιρίες ανδρών και γυναικών.

4.2. Αναφέρατε τα σημερινά δεδομένα για κάθε ένα τομέα και κάθε μία κοινωνική ομάδα που επηρεάζονται από την αξιολογούμενη ρύθμιση, όπως αυτά προκύπτουν από την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία

Δεν υφίστανται σχετικά στοιχεία

4.3. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τα οφέλη που αναμένεται να προκύψουν για τον πολίτη από την προτεινόμενη ρύθμιση
Με τον παρόντα νόμο δημιουργείται νέο ειδικό πλαίσιο ρύθμισης για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης, με το οποίο ο έλληνας νομοθέτης επιδιώκει να βελτιώσει, να απλουστεύσει και να κωδικοποιήσει σε ένα νέο, ενιαίο και συνεκτικό νομοθετικό κείμενο την ισχύουσα μέχρι τώρα νομοθεσία, σύμφωνα με το πνεύμα και τις διατάξεις της Οδηγίας.
Επίσης συμβάλει στην ασφάλεια δικαίου και τη νομική σαφήνεια κατά την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης και των ίσων ευκαιριών ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης, καθιστώντας τη σχετική κοινοτική νομοθεσία κατανοητή και προσιτή τόσο στους νομικούς όσο και στο ευρύ κοινό.

4.4. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, τα οποία επιφέρουν βελτίωση των υπηρεσιών του Κράτους προς τον πολίτη

Άρθρα 23, 24, και 25 του σχεδίου νόμου.

4.5. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, που απλουστεύουν τις διοικητικές διαδικασίες

Άρθρα 23 και 24 του σχεδίου νόμου.

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

5.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και τη μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων

Δεν αναμένονται τέτοιες συνέπειες.

5.2. Αναφέρατε περιληπτικά τα βασικά σημεία της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την προτεινόμενη ρύθμιση (εφόσον υπάρχει)

Δεν υφίστανται.

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

6.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βελτίωση της λειτουργίας και της αποδοτικότητας της Δημόσιας Διοίκησης

Δεν μπορεί να γίνει εκ των προτέρων εκτίμηση.

6.2. Αναφέρατε τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης στον τρόπο απονομής της Δικαιοσύνης (εφόσον υπάρχουν).

Βελτιώνεται η λειτουργία των αρμοδίων οργάνων που δραστηριοποιούνται για την εφαρμογή των διατάξεων της υπό ενσωμάτωση Οδηγίας και του νόμου. Επίσης, η πρόβλεψη της δυνατότητας του Συνηγόρου του Πολίτη να επιλαμβάνεται υποθέσεων έως την πρώτη συζήτηση στο ακροατήριο ή έως την άσκηση ποινικής δίωξης, συμβάλλει στην ενίσχυση της έννομης προστασίας των πολιτών, στην αποσυμφόρηση των δικαστηρίων και στην καλή λειτουργία των θεσμών.

7. Νομιμότητα

7.1 Αναφέρατε το πλαίσιο διατάξεων του Συντάγματος στο οποίο ενδεχομένως εντάσσεται η προτεινόμενη ρύθμιση

Άρθρο 4 παρ. 2, άρθρο 22 παρ. 1 εδ. β' και άρθρο 116 παρ. 2 του Συντάγματος

7.2. Αναφέρατε τυχόν νομολογία των εθνικών δικαστηρίων και ιδίως του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου που αφορά θέματα συναφή με την προτεινόμενη ρύθμιση

Το άρθρο 21 παρ. 1 α) ορίζει ως δικαιούχο του επιδόματος γάμου κάθε εργαζόμενο σύζυγο, χήρο ή διαζευγμένο, καθώς και τον άγαμο γονέα. Ως προς τον ιδιωτικό τομέα η διάταξη αυτή λαμβάνει υπόψη την πάγια νομολογία του Αρείου Πάγου, βάσει της οποίας η χορήγηση του επιδόματος γάμου σε χήρους ή διαζευγμένους εργαζόμενους είναι ανεξάρτητη από τη γονεϊκή ιδιότητα ή από την επιμέλεια των τέκνων (ΑΠ 21/2000 και 22/2000, ΔΕΝ 2000, σ. 227).

Με το άρθρο 21 παρ. 1 β) εφαρμόζεται ο κανόνας της ίσης αμοιβής στα οικογενειακά επιδόματα (γάμου και τέκνων), γιατί τα εν λόγω επιδόματα είναι τμήμα της αμοιβής που δικαιούνται οι εργαζόμενοι σύζυγοι και συνεπώς δεν συγχωρείται ως προς αυτά καμία διάκριση για παρεχόμενη εργασία ίσης αξίας, η δε μετονομασία τους δε μεταβάλλει το νομικό τους χαρακτηρισμό ως αμοιβή (ΑΕΔ 3/2001, Ολ. ΑΠ. 15/1997, Ολ. ΑΠ 6/2001, πρβλ και υπόθεση C-187/98, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 1999, σ. I-7713).

7.3. Αναφέρατε τις σχετικές διατάξεις και προβλέψεις του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου και των διεθνών συμβάσεων που έχει κυρώσει η Ελλάδα, όπως επίσης και τυχόν νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Στο επίπεδο του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου ενσωματώνεται η οδηγία 2006/54/ΕΚ, η οποία συγχωνεύει σε ένα ενιαίο συνεκτικό νομοθετικό κείμενο επτά ισχύουσες οδηγίες, οι οποίες καταργούνται από τις 15 Αυγούστου 2009. Πρόκειται για τις οδηγίες:

- α) 75/117/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 10^{ης} Φεβρουαρίου 1975, για την εφαρμογή της αρχής της ισότητας των αμοιβών μεταξύ εργαζόμενων ανδρών και γυναικών,
- β) 76/207/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 9^{ης} Φεβρουαρίου 1976, για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών όσον αφορά την πρόσβαση σε απασχόληση, την επαγγελματική εκπαίδευση και προώθηση και τις συνθήκες εργασίας, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2002/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5^{ης} Οκτωβρίου 2002,
- γ) 86/378/ΕΟΚ, για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στα επαγγελματικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 96/97/ΕΚ, της 20^{ης} Δεκεμβρίου 1996, και,
- δ) οδηγία 97/80/ΕΚ του Συμβουλίου, της 15^{ης} Δεκεμβρίου 1997, σχετικά με το βάρος αποδείξεως σε περιπτώσεις διακριτικής μεταχείρισης λόγω φύλου, η οποία επεκτάθηκε με την οδηγία 98/52/ΕΚ στο Ηνωμένο Βασίλειο. Οι διατάξεις των συγκεκριμένων οδηγιών αναδιατυπώνονται στην οδηγία 2006/54/ΕΚ, δηλαδή κωδικοποιούνται και απλουστεύονται, ενώ επικαιροποιείται και το κοινοτικό κεκτημένο στο συγκεκριμένο τομέα με ενσωμάτωση του μεγαλύτερου μέρους της σχετικής πάγιας νομολογίας του Δ.Ε.Κ. (βλ. Προοίμιο οδηγίας 2006/54/ΕΚ).

Επίσης, σε διεθνές επίπεδο, η αρχή της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στο πεδίο της εργασίας έχει νομική βάση στο άρθρο 11 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων κατά των γυναικών (CEDAW- κυρωτικός νόμος 1342/1983), στο άρθρο 1 του Μέρους II του Προσθέτου Πρωτοκόλλου στον Ευρωπαϊκό Χάρτη (κυρωτικός νόμος 2595/1998), καθώς και στις ΔΣΕ 100 του 1951 (κυρωτικός νόμος 46/1975), 103 του 1952 (κυρωτικός νόμος 1302/1982), 111 του 1958 (κυρωτικός νόμος 1424/1984), 156 του 1981 (κυρωτικός νόμος 1576/1985) και 183 του 2000.

7.4. Αναφέρατε τυχόν σχετικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

Άρθρο 14 ΕΣΔΑ κα Πρόσθετο Πρωτόκολλο 12.

8. Αρμοδιότητα

8.1. Αναφέρατε τα υπουργεία που είναι συναρμόδια για τον σχεδιασμό και την προώθηση της αξιολογούμενης ρύθμισης, αιτιολογώντας ειδικά τους λόγους συναρμοδιότητας

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης επειδή έχει την ειδική αρμοδιότητα για τις πολιτικές απασχόλησης και ισότητας των φύλων στην εργασία και τη νομοθετική πρωτοβουλία στα θέματα αυτά και η Γενική Γραμματεία Ισότητας του Υπουργείου Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στο πλαίσιο της γενικής της αρμοδιότητας για τις πολιτικές ισότητας των φύλων.

8.2. Αναφέρατε τις οργανικές μονάδες με τις οποίες υπήρξε συνεργασία του επισπεύδοντος υπουργείου κατά το στάδιο προετοιμασίας της εξεταζόμενης ρύθμισης

- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης : α. Δ/νση Όρων Εργασίας – Τμήμα Ισότητας των Φύλων, β. Γραφείο Γενικού Γραμματέα, γ. Γραφείο Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, δ. Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας, Δ/νση Προγραμματισμού και Συντονισμού Κοινωνικών Επιθεωρήσεων

- Γενική Γραμματεία Ισότητας- Δ/νση Προγραμματισμού. Ανάπτυξης και Απασχόλησης

8.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες, που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε ξεχωριστής δράσης που προέρχεται από την εξεταζόμενη ρύθμιση

Συνήγορος του Πολίτη- Κύκλος Ισότητας των Φύλων για τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, σε συνεργασία με το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Κοινωνικές Επιθεωρήσεις) για τον ιδιωτικό τομέα

8.4. Σε περίπτωση που η προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπει τη σύσταση νέου φορέα, υπηρεσίας, νομικού προσώπου, επιτροπής, συμβουλίου ή άλλου

7

συλλογικού οργάνου, αναφέρατε συνοπτικά τη γνωμοδότηση της Διυπουργικής Επιτροπής της απόφασης Πρωθυπουργού Υ189/18-7-2006 (ΦΕΚ Β' 953) και επισυνάψτε τη μελέτη σκοπιμότητας και την οικονομοτεχνική μελέτη

Δεν προβλέπεται σύσταση νέου φορέα ή υπηρεσίας

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

9.1. Αναφέρατε τους νομοτεχνικούς κανόνες, οι οποίοι εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης, με αναφορά στο εγχειρίδιο οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (ΚΕ.Ν.Ε.)

Το Σχ/Ν έτυχε επεξεργασίας από Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή, που συγκροτήθηκε με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης υπό την προεδρία του Νομικού Συμβούλου του Κράτους του συγκεκριμένου Υπουργείου.

9.2. Προσδιορίστε τις διατάξεις που τροποποιεί, αντικαθιστά ή καταργεί η προτεινόμενη ρύθμιση και ιδίως αναφέρατε εάν υπάρχει ήδη κώδικας ρυθμίσεων συναφών με την προτεινόμενη

Καταργεί τον νόμο 3488/2006 και τις διατάξεις του πδ 105/2003. και τροποποιεί τον νόμο 3094/2003. Με το άρθρο 21 παρ. 1 αντικαθιστά τις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου 4 του ν. 1414/1984, οι οποίες και καταργούνται

9.3. Αναφέρατε τις εν γένει βελτιώσεις που επιφέρει η προτεινόμενη ρύθμιση στην έννομη τάξη και ειδικά τις διατάξεις που κωδικοποιεί ή απλουστεύει

9.4. Προσδιορίστε τις διατάξεις της προτεινόμενης ρύθμισης που τροποποιούν εμμέσως υφιστάμενες ρυθμίσεις, χωρίς να τις καταργούν ρητώς και αιτιολογήστε την επιλογή αυτή

10. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

10.1. Αναφέρατε αναλυτικά τους κοινωνικούς εταίρους και εν γένει τα ενδιαφερόμενα μέρη που κλήθηκαν να λάβουν μέρος στην διαβούλευση για την προτεινόμενη ρύθμιση

- Συνήγορος του Πολίτη (μέλος της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής)
- Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος (μέλος της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής)
- Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (μέλος της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής)
- Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΟΚΕ) (αποστολή του Σχ/Ν για γνωμοδότηση βάσει του ν. 2232/1994 και ανοιχτή συζήτηση στην Ολομέλεια της ΟΚΕ)
- Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ) (αποστολή του Σχ/Ν για γνωμοδότηση , παρουσία του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου) - Διαβούλευση με αποστολή του Σχ/Ν για γραπτές παρατηρήσεις
- Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών ,Βιοτεχνών ,Εμπόρων Ελλάδος
- Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου
- Σύνδεσμος για τα Δικαιώματα της Γυναίκας
- Ελληνική Αντιπροσωπεία Ευρωπαϊκού Λόμπυ Γυναικών

10.2. Περιγράψτε αναλυτικά τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη

Όπως παραπάνω βλ. 10.1.

10.3. Αναφερθείτε στα αποτελέσματα της διαβούλευσης, αναφέροντας επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της

Όλες οι απόψεις και προτάσεις που εκφράστηκαν κατά τη διαβούλευση τέθηκαν υπόψη της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής, η οποία συγκλήθηκε για το σκοπό αυτό μετά από αίτημα του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου, προκειμένου να εξετάσει ποιες προτάσεις θα μπορούσαν να ενσωματωθούν.

Με την υποβολή γραπτών παρατηρήσεων των Κοινωνικών Φορέων μετά την εκπόνηση νέου Σχ/Ν στην κατεύθυνση κατάργησης του Ν.3488/2006 και δημιουργία ενιαίου και εναρμονισμένου με την Οδηγία νομοθετικού πλαισίου εκφράστηκαν θετικά οι Κοινωνικοί Φορείς .

10.4. Αναφέρατε τον σχεδιασμό που έχει γίνει για τον κοινωνικό διάλογο και τη διαβούλευση και στο στάδιο της εφαρμογής της προτεινόμενης ρύθμισης

Το άρθρο 29 του Σχ/Ν προβλέπει ότι «1. Η Πολιτεία ενθαρρύνει το διάλογο μεταξύ των κοινωνικών εταίρων, καθώς και το διάλογο με τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, οι οποίες προωθούν την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών, με στόχο την προαγωγή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην απασχόληση και την εργασία, τη συμφιλίωση επαγγελματικού, οικογενειακού και ιδιωτικού βίου, και την ισότιμη συμμετοχή των γονέων στις επαγγελματικές και οικογενειακές υποχρεώσεις.».

B: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΛΛΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

11. Γενική Αξιολόγηση

11.1 Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά το πρόβλημα που καλείται να αντιμετωπίσει κάθε μία «άλλη διάταξη» που περιλαμβάνεται στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου

Το άρθρο 25 του Σχ/Ν τροποποιεί διατάξεις του καταστατικού νόμου του Συνηγόρου του Πολίτη, του ν. 3094/2003, προκειμένου να ρυθμίσει θέματα που άπτονται του συνόλου των αρμοδιοτήτων της Ανεξάρτητης Αρχής και της διαδικασίας έρευνας των υποθέσεων που χειρίζεται. Η τροποποίηση της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του ν. 3094/2003 κρίνεται αναγκαία, δεδομένου ότι η υποβολή αναφοράς στον Συνήγορο του Πολίτη δεν αναστέλλει τις προβλεπόμενες από τον νόμο προθεσμίες για την άσκηση ενδίκου μέσου ή βοηθήματος. Όταν όμως οι προθεσμίες αυτές είναι σύντομες (π.χ. εξήντα μέρες για αίτηση ακυρώσεως διοικητικής πράξης ή προσφυγή ενώπιον διοικητικού δικαστηρίου, τρεις μήνες για την αγωγή αναγνώρισης της ακυρότητας απόλυσης ενώπιον πολιτικού δικαστηρίου), ο πολίτης καλείται στην ουσία να επιλέξει μεταξύ Συνηγόρου του Πολίτη και δικαστηρίου. Εάν ο πολίτης επιλέξει τη δικαστική οδό, αίρονται τα οφέλη από την προσφυγή σε έναν ανεξάρτητο θεσμό εξώδικης διαμεσολάβησης, αφού ο πολίτης στερείται

της δυνατότητας εξώδικης παρέμβασης του Συνηγόρου για επίλυση της διαφοράς του, η οποία είναι αμεσότερη, ταχύτερη και εντελώς ανέξοδη. Αντιστρόφως, αν ο πολίτης επιλέξει τον Συνήγορο του Πολίτη και η παρέμβαση του τελευταίου δεν τελεσφορήσει, ο πολίτης στερείται του δικαιώματος δικαστικής προστασίας λόγω του ανατρεπτικού χαρακτήρα των δικαστικών προθεσμιών. Η πρόβλεψη της δυνατότητας του Συνηγόρου του Πολίτη να επιλαμβάνεται υποθέσεων έως την πρώτη συζήτηση στο ακροατήριο ή έως την άσκηση ποινικής δίωξης, συμβάλλει στην ενίσχυση της έννομης προστασίας των πολιτών, στην αποσυμφόρηση των δικαστηρίων και στην καλή λειτουργία των θεσμών. Στην έννομη προστασία των πολιτών συμβάλλει και η δεύτερη παράγραφος του άρθρου αυτού, με την οποία καταργείται το προτελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 4 του Ν. 3094/03, ήτοι η αναστολή της διαμεσολάβησης του Συνηγόρου του Πολίτη μέχρις ότου παρέλθει άπρακτη προθεσμία τριών (3) μηνών από την άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής ή αποφασίσει το αρμόδιο όργανο.

11.2 Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά τους λόγους για τους οποίους κάθε «άλλη διάταξη» είναι αναγκαία και κατάλληλη να αντιμετωπίσει το αντίστοιχο πρόβλημα

Με την παρ.4 του άρθρου 20 επεκτείνεται η προστασία του άρθρου 15 του ν.1483/1984 από καταγγελία της σύμβασης εργασίας για τρεις επιπλέον μήνες προκειμένου να δοθεί δυνατότητα στις εργαζόμενες που κάνουν χρήση της ειδικής άδειας και της ειδικής παροχής προστασίας της μητρότητας να ενταχθούν εκ νέου στην εργασία τους.

11.3 Αναφέρατε χωριστά για κάθε μία «άλλη διάταξη» τους λόγους για τους οποίους έχει συμπεριληφθεί στο συγκεκριμένο σχέδιο νόμου

Το Σχ/Ν αντιμετωπίζει ήδη στο άρθρο 25 ζητήματα που άπτονται της αρμοδιότητας του Συνηγόρου του Πολίτη ως φορέα για την προώθηση και την παρακολούθηση της εφαρμογής της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην απασχόληση και την εργασία. Με τη

ρύθμιση της παρ.7 του άρθρου 25 διευκολύνεται και η άσκηση της αρμοδιότητας του άρθρου 24 δηλαδή του ανεξάρτητου φορέα για την ισότητα των φύλων στην απασχόληση και την εργασία, ενώ επιτυγχάνεται και ορθή ενσωμάτωση της οδηγίας 2006/54/ΕΚ. ως προς την απαίτηση της ενίσχυσης των εξώδικων διαδικασιών «συνδιαλλαγής» (συμφιλίωσης- διαμεσολάβησης) με σκοπό την παροχή συνδρομής στα θύματα των διακρίσεων λόγω φύλου.

11.4. Αναφέρατε χωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες κάθε μίας «άλλης διάταξης», συμπεριλαμβανομένων των συνεπειών στην οικονομία, την κοινωνία και τους πολίτες και στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Διεύρυνση της δυνατότητας πρόσβασης των πολιτών στις υπηρεσίες του Συνηγόρου του Πολίτη

11.5. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε «άλλης διάταξης».

Το σύνολο των υπηρεσιών του Συνηγόρου του Πολίτη

12. Διαφάνεια και Διαβούλευση

12.1. Αναφέρατε επιγραμματικά τους κοινωνικούς εταίρους και εν γένει τα ενδιαφερόμενα μέρη που εκλήθησαν να λάβουν μέρος στη διαβούλευση για κάθε μία προτεινόμενη «άλλη διάταξη», τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη, αιτιολογώντας τις επιλογές αυτές.

Ως προς τη διάταξη του άρθρου 25 έχει ζητηθεί η γνώμη του Συνηγόρου του Πολίτη

12.2. Αναφέρατε επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της και προσαρτήστε στο παρόν τις απόψεις των φορέων που έλαβαν μέρος στη διαβούλευση για κάθε μία «άλλη διάταξη» χωριστά.